

Giovanni Boccaccio (1313. – 1375.)

Talijanski pripovjedač i humanist. Rođen je u Parizu, a školovao se u Napulju. Najveći je dio života proveo u Firenci, gdje je obavljao razne državne funkcije i bavio se književnošću. Ostavio je opsežan književni opus na latinskom i talijanskom jeziku. Proučavao je Danteov život, napisavši 1353. *Život Danteov*. Glavno mu je djelo *Dekameron*.

Dekameron

- **književna vrsta:** zbirka novela
- **tematika:** Teme su svjetovne: neke originalne, a neke su posuđene iz antičke književnosti (od kritiziranje licemjerja dijela svećenstva do naglašavanja tjelesne ljubavi).

Sama riječ *dekameron* dolazi od grčke riječi *deka hemeron*, što znači deset dana. Dakle, riječ je o knjizi deset dana.

Dekameron je zbirka od sto novela koje u deset dana pripovijeda sedam djevojaka i tri mladića. Oni 1348. g. bježe iz Firence zbog kuge koja hara gradom i najprije se sastaju u nekoj crkvi, a zatim odlaze na selo. Oni žive u zabavi i poštenju, a da bi im brže prošlo vrijeme, svaki od njih pripovijeda po jednu novelu na temu koju odrede kraljica ili kralj toga dana.

- **značaj:** Boccaccio se smatra utemeljiteljem novele (tal. *novella* = novina).

Teme: 1. dan – nema određene teme

2. dan – govori se o hirovima fortune

3. dan – o ostvarenim ljubavnim željama

4. dan – o tragičnim ljubavima

5. dan – o ljubavima koje nakon niza prepreka završavaju

sretno

6. dan – brzi i duhoviti odgovori

7. dan – o podvalama žena na račun glupih muževa

8. dan – o šalama i podvalama u kojima stradaju glupaci

9. dan – nema određene teme

10. dan – pripovijeda se o velikim i plemenitim djelima

Pripovjedači

Djevojka i mladićima koji pripovijedaju novele Boccaccio daje prikladna imena (koja najbolje određuju njihovu narav i karakter). Tako PAMPINEA znači bujna, FIAMMETTA – vatrena, FILOMENA – ona koja voli pjevanje, EMILIJA – laskavica, zamamna, LAURETTA – aluzija na Petrarkinu Lauru, NEIFILE – nanovo zaljubljena, ELISSA – zaljubljenica, PANFILO je lik sretnog ljubavnika, FILOSTRATO je nesretan ljubavnik, a DIONEIO je tip razbludna mladića.

O djelu u cijelosti

Boccaccio započinje pripovijedanje snažnim, realističnim opisom pošasti kuge 1348. g. u Firenci. No, njegova reakcija na strašni događaj nije mistična skrušenost i pesimistična negacija vrijednosti ljepote života, već naprotiv – himna vitalnoj snazi mladosti i neuništivoj svježini prijateljske prirode.

- **ideja djela:** Pred surovom stvarnošću čovjek neće pokleknuti i predati se, nego veličati život, njegovu ljepotu, inteligenciju i snalažljivost.
- **pripovjedač:** Autorski pripovjedač pripovijeda iz trećega lica i uvodi fiktivne pripovjedače svakoga pojedinoga dana.
- **likovi:** Pojavljuju se likovi iz svih društvenih slojeva (kraljevi, feudalci, građani, svećenici i običan puk). Neki od njih nositelji su i promicatelji renesansnih vrlina snalažljivosti i inteligencije, a pomoću nekih likova kritiziraju se mane toga doba: lažni moral uglednika, licemjerje, razvrat, naivnost puka i sl.
- **stilska obilježja:** Od književnih postupaka prevladava pripovijedanje i dijalog, a stil je pojedine priče prilagođen temi, zapletu novele i likovima. Odlikuje ga renesansni svjetonazor i kriticizam, sočan jezik, realistički smisao za detalje te humor.
U uvodu i zaključku svake novele pojavljuju se moralne pouke koje djelu daju poučnu dimenziju.
Boccaccio u *Dekameronu* slavi i prirodu smatrajući da priroda i inteligencija čine svijet vedrijim.